

Мартениците и християнската гледна точка за тях

Мартениците – очаквах ги и ги изработвах с трепет. Правех дар на приятели и непознати. Някакъв начин да ги зарадвам...Като разумни хора обаче трябва да имаме обяснение на всяка една наша постъпка независимо дали е основана на стара традиция или модерно течение. Защото един ден всички отговаряме за думи изречени и постъпки /дали на шега или „просто закачка”/. Отговаряме.

Библията дава ясен и категоричен отговор за неща, които са основани на окултни практики.

Разбирам, ще ни заболи за мартениците. Но мисля, че има и други начини да покажем, че сме българи, да изявим, че сме заедно, да се благословим един друг.

Съвет: Приемете с благодарност подарената ви мартеница, но не пропускайте твърдо да заявите, че вашето упование за здраве и щастие е в Господ Бог. Споделете защо смятате така.

Прочетете внимателно размислите на посочените по-долу автори и разсъдете сами. Ще се уверите, че „Баба Марта” въобще не може да бъде давана за пример на малките дечица – направете малък литературен анализ на образа ѝ и...затворете „страницата” на мартениците. Защото вместо благословение със сигурност носят проклятие в живота ни дори да са дадени от любящи хора.

Жани Ковачева

„Ето, че баба Марта и мартениците пристигат. Тъй като това е голям празник в държавата ни, реших да се поразровя и да науча повече за него. Открих интересни неща, а още по-интересното е как ние реагираме. Ето и резюме на това, което открих:

Коя е „Баба Марта”?

Според легендата, „Баба Марта” се ядосала на младо момиче-овчарка, понеже то казало, че Баба Марта няма да ѝ стори нищо лошо, тъй като и двете са жени. За да я опровергае и покаже силите си, баба Марта предизвикала мразовита виелица, и младото момиче умряло от студ.

Когато прочетох приказката, бях шокиран. От какво? Що за лудост празнуваме??? Въпреки, че това е само приказка, ние празнуваме някаква старица, която под влияние на малоценността си и манията си да се докаже, отнема живота на младо и невинно момиче. Айде стига бе!!! Да празнуваш престъпление?!

Защо слагаме мартеници?

Открих няколко причини:

1. *За да умилостивим Баба Марта!* Отново съм шокиран!!! Това е все едно да плащаш на престъпниците/насилници да не те закачат. Интересно, как това поведение, което виждаме на хора от миналото, се преекспонира и в модерния свят.
2. *За здраве!* Две неща ме учудват. Първо, как едно модерно и претендиращо да бъде рационално общество, може да се надява, че няколко конеца биха му донесли здраве. Второ, България претендира, че е християнска държава. Не би ли трябвало един християнин да се доверява на Бог за здравето си? Все едно казваме, „нямам му много доверие на този Бог... повече разчитам на мартеницата.”

Какво още открих за мартениците?

Няколко цитата от статиите, които четох:

„Мартеницата е символ на пробуждането и култа към слънцето”

„Мартеницата е своеобразен амулет срещу злите сили и окичването с мартеница е един магически ритуален акт: усуканият бял и червен вълнен конец запазват човека чрез механизмите на контактната магия.”

Специално последния цитат го открих като съдържание в много статии за мартеницата. Какво ме притеснява в това ли? Отново говоря като човек от християнска държава и мисля, че щом всички се идентифицираме като християни, трябва да имаме предвид християнската гледна точка. За целта реших да видя какво казва Библията по въпросите с „култа към слънцето” и всякакви магьоснически и окултни практики.

„Да нямаш други Богове освен мен!” (Изход 20:3)

„Да не се намира сред тебе никой чародеец, астролог, гадател или магьосник, никой баяч, запитвач на зли духове, врач или запитвач на мъртвите; защото всеки, който върши тези дела, е омразен на Господа.” (Второзаконие, глава 18, стихове 10-12)

Години наред съм мислил, че Баба Марта е положителна фигура. Така са ни учили от деца... Дори и да пренебрегнем християнския аспект на въпроса, това, с което не мога да се примиря е, че цялата държава празнува личност (дори и митична), която е проявила насилствени действия. Притеснява ме „слепотата” и неосъзнатостта, с която народа ни върши всичко това. Може би ще кажете, че преигравам и се вманиачавам? Но тук става въпрос за НЕАДЕКВАТНА

РЕАКЦИЯ спрямо крайно неприемливо и престъпно поведение не една личност.

Аз избирам да реагирам АДЕКВАТНО, като МИСЛЕЩ човек и като ХРИСТИЯНИН. Отказвам да участвам в празнуването на баба Марта! Отказвам да участвам в „магическия ритуал” на мартениците. Ако ще вярвам на свръхестественото за моето здраве, като българин-християнин ще вярвам в Бог Исус Христос!”

Данаил Танев

„Християнската вяра, базирайки се на Библейските учения, изрично забранява магьосничеството и суеверието.

„Да не се намира сред тебе никой чародеец, астролог, гадател или магьосник, никой баяч, запитвач на зли духове, врач или запитвач на мъртвите; защото всеки, който върши тези дела, е омразен на Господа.” (Второзаконие, глава 18, стихове 10-12)

Според стихотворението „Баба Марта бързала”, което е поместено в Читанката за II клас, мартениците, които Баба Марта вързала помагат „на гората – да листят листата. И да дойдат всичките: щъркелите, птичките, първия певец ... а пък на дечицата върза на ръчицата мартеници чудни със ресни червени, да са ранобудни, да растат засмени.” А коя е Баба Марта и какво наистина представляват мартениците?

Първо, Баба Марта е мит, не историческа личност, въпреки, че на децата се представя като такава. Второ, тя е представена (поне от приказката така става ясно) като жена със свръхестествени способности, които обаче в един момент използва за отнемане на човешки живот – и това тя прави (абсолютно неоснователно). А дали мартениците наистина играят ролята на умилостивение пред Баба Марта или имат друго предназначение? Следващите няколко цитата ме карат да се замисля още повече:

*„Мартеницата е **своеобразен амулет срещу злите сили** и окичването с мартеница е един **магически ритуален акт**: усуканият бял и червен вълнен конец запазват човека чрез **механизмите на контактната магия**.”* (сп. „Маргарита” брой 3(10), 2002)

*„Според предание, дошло от древността, **мартениците носят здраве, щастие и дълголетие**. Старите българи вярвали, че в природата съществува някаква зла сила, наричана „лошотия”, която също се събуждала през пролетта, а в народните вярвания 1 март бележи началото на пролетта. На мартениците се приписвала **магическата сила** да предпазва от „лошотията”, най-вече от болести и уроки. Свалят се чак тогава,*

когато се види първият щъркел и се закачат на разцъфнало или зелено дръвче.

Някои от обичаите на 1 март, свързани с изгонването на злите сили, включват палене на огън и изгаряне на сметта на двора, а след това всички прескачат жаравата.

„Старинният обичай изисквал бялата вълна за мартениците да се събере от пасищата на стадата, където кичури овча вълна са останали по храсталаците. Така вълната е "поела" **магическа сила** от природата и от звездите. После част от вълната се оцветява в червено. И накрая бабата изприда и пресуква заедно бяла и червена нишка. Докато ги преде и усуква, тя изрича **обредни заклинания**. Вярвало се е, че преди да се залови с направата на мартеници, жената не бива да е пипала огъня в домашното огнище, **за да има мартеницата магическа сила**. Първоначално мартениците служели за **амулет**, който предпазва от злосторни духове, болести или урочасване от "лоши очи". (Из статия „Баба Марта се посреща с мартеници" - БНР)

„Народът още смята, че в началото на пролетта се събуждат зли сили, а мартеничките са своеобразен **амулет** за предпазване от тях." (Из статия „Мартениците - история и мода")

„На мартениците, хората приписвали и силата да пропъждат бурите и да откриват път на слънцето, за да събуди всичко живо." (Из статия „Мартичке, Бяла и Червена")

„Мартеницата се изработва от пресукана бяла, червена и синя прежда (или мънисто). Бялата прежда е наричане за плодородие, червената за здраве, а синята за предпазване от уроки." (Интернет)

Мартеницата не е никак безобидна, както изглежда на пръв поглед. Тя всъщност представлява т.нар. "бяла магия", т.е. магия за добро или за разваляне на "черна магия". Обричането, наричането, заклинанията, които се ползват при изработването ѝ са недопустими практики от гледна точка на християнската вяра."

Ники и Мишел Стефанови